

VIIKON KYSYMYS, VIIKKO 14-15 (1.-12.4.2026)

VASTAAJIEN MÄÄRÄ: 611

Virhemarginaali on 4 prosenttia ja näin ollen vastausten voidaan katsoa kuvaavan Pietarsaaren asukkaiden mielipiteitä.

FÄBODA

Viikon kysymyksessä asukkailta kysyttiin seuraavaa: *"Tämä kysely on osa tammikuussa 2025 alkanutta Fäboda-hanketta, jonka tavoitteena on osallistaa seudun asukkaat kehittämään Fäbodan aluetta yhdessä. Hankkeen toteuttavat Centria-ammattikorkeakoulu ja Arktinen museo Nanoq yhteistyössä Pietarsaaren kaupungin, alueen yhdistysten ja yritysten sekä ennen kaikkea teidän, seudun asukkaiden, kanssa. Hanke on Leader-rahoitteinen, rahoittajana Aktion Österbotten ja muut rahoittajat ovat Svenska Kulturfonden sekä Keskitien Säätö."*

Fäbodahanke on ollut käynnissä hieman yli vuoden ajan ja päättyy tulevana syksynä. Tänä aikana olemme järjestäneet monipuolisia tapahtumia, kuten siivoustalkoita, kesäjumppia, lasten kesäleiripäivän, sienikurssin, joulutapahtuman laavulla sekä talvipäivän, jossa harjoiteltiin muun muassa jääturvallisuutta. Kevään aikana järjestämme vielä metsäretken karttasovelluksia apuna käyttäen sekä yön yli tapahtuman.

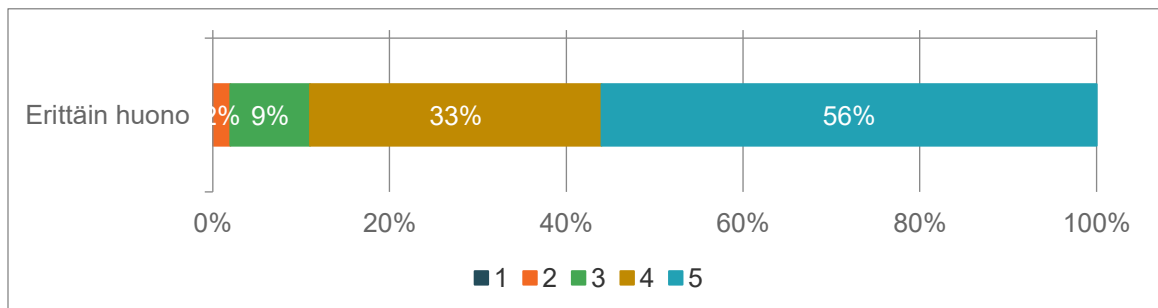
Hankkeen aikana on käynyt selvästi ilmi, että ihmiset pitävät siitä, kun Fäbodassa tapahtuu, ja he osallistuvat mielellään, kun tapahtumista tiedotetaan riittävän hyvin. Osallistumista on ollut ympäri vuoden, ja iloksemme olemme huomanneet, että myös talvitapahtumat ovat olleet suosittuja.

Nyt haluamme kuulla, miten voimme yhdessä vaikuttaa Fäbodan tulevaisuuteen. Millaista toimintaa toivot jatkossa? Olisiko hyvä perustaa yhteinen Fäbodayhdistys, joka toimisi alueen kokoavana tekijänä? Ja jos Fäbodayhdistys perustetaan, millä tavoin tai miten haluaisit osallistua sen toimintaan?

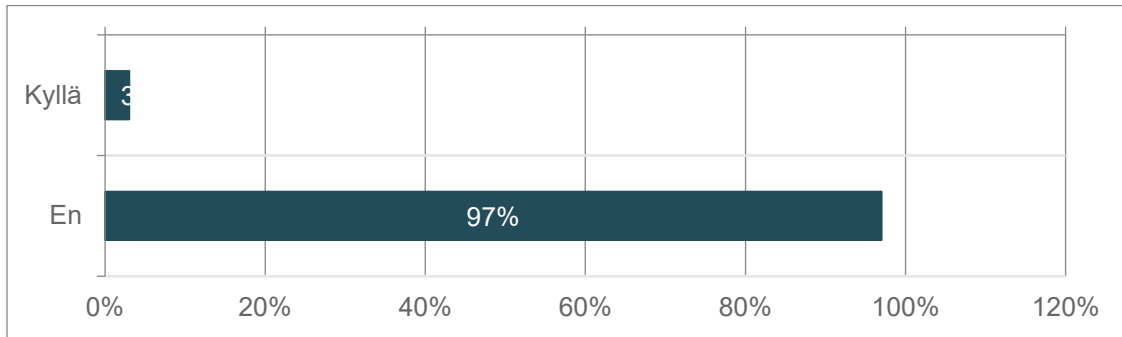
Kiitos, että vastaat ja kerrot ajatuksiasi Fäbodan suhteen!

Viihtyvyyys ja turvallisuus

Kuinka viihtyisänä koet alueen? (asteikko 1-5)"

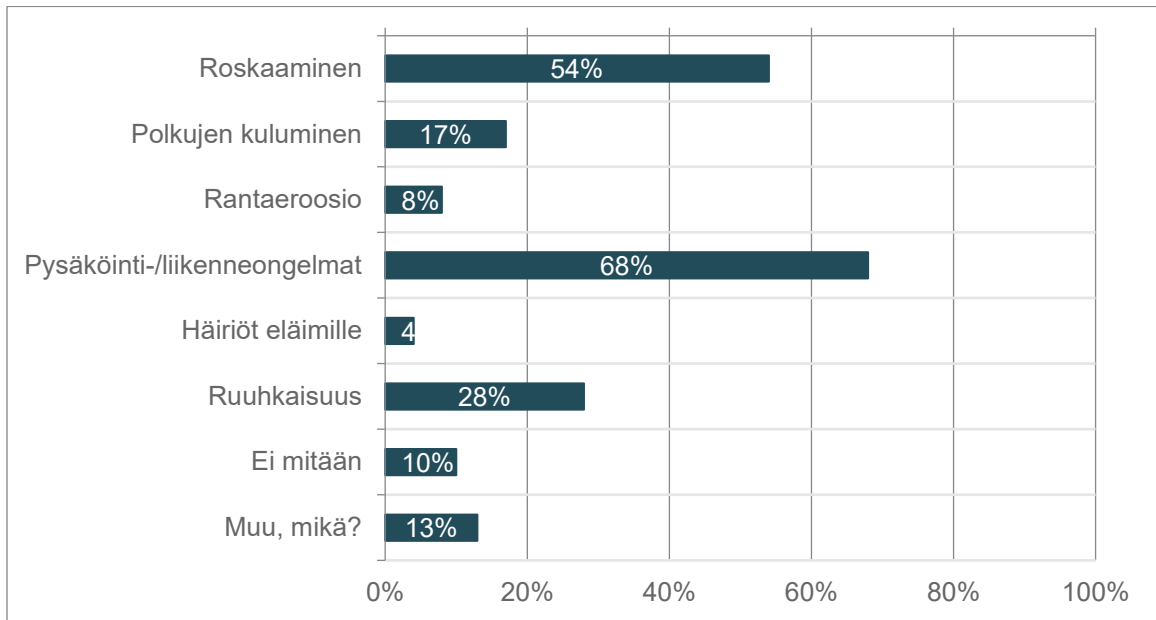
“Oletko tuntenut turvattomuutta Fäbodassa?”

Kysymykseen En-vastanneet (13 henkilöä) saivat jatkokysymyksen: **“Kuvaile tarkemmin”**

Turvattomuutta Fäbodassa koetaan erityisesti tilanteissa, joissa on paljon ihmisiä, ahtautta ja äänekkäitä ryhmiä, etenkin kesäisin ja myöhään illalla. Puutteellinen valaistus, alueen autuus sekä koettu levoton tai piittaamaton käytös lisäävät sosiaalista turvattomuuden tunnetta, vaikka konkreettisia välikohtauksia mainitaan harvoin. Liikenneongelmat, kuten ylitäydetyt pysäköintialueet, aggressiivinen ajotapa ja turvattomat pyöräilyreitit, heikentävät turvallisuuden tunnetta. Lisäksi esiin nousee huoli vastuuttomasta tulenkäsittelystä, puutteellisesta opastuksesta sekä uimiseen ja vesiturvallisuuteen liittyvistä riskeistä.

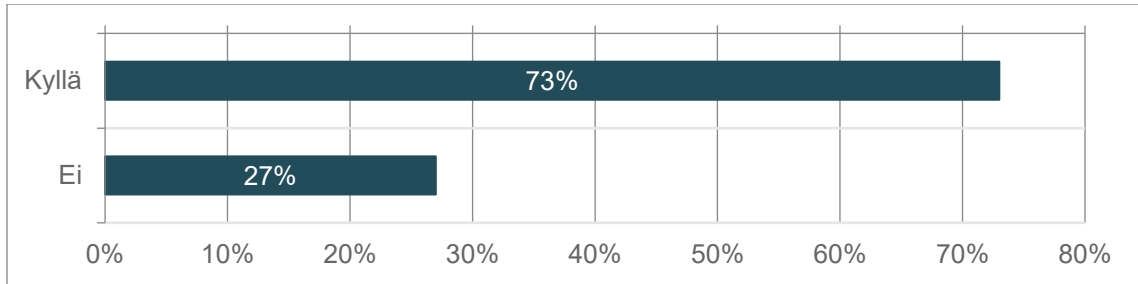
“Minkälaisia ympäristöhaasteita olet havainnut? (voit valita useamman vaihtoehdon)”

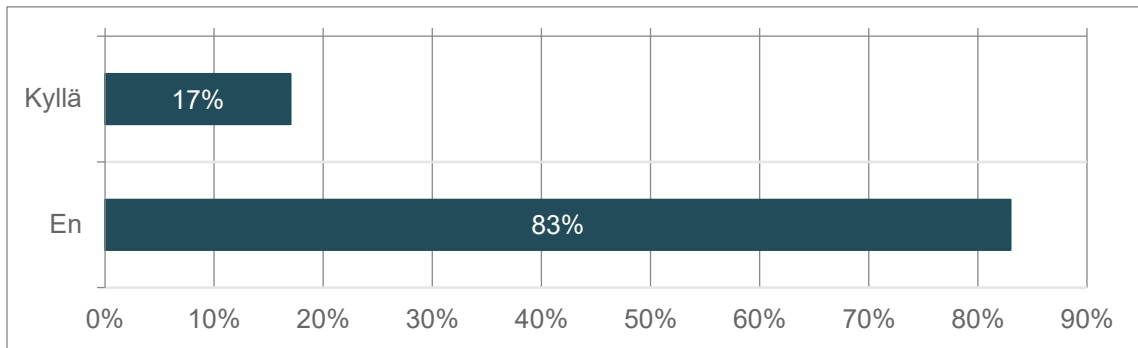
“Muu, mikä?” -vaihtoehdon valinnat ovat muun muassa maininneet rantojen umpeenkasvun, erityisesti Pikkuhiekassa, missä ruo’on, järviruo’on ja muun kasvillisuuden lisääntyminen heikentää luonto- ja uimaympäristöä. Monet tuovat esiin myös luonnon kulumisen ja vahingot, joita aiheuttavat suunnittelematon tulenteko, moottoriajoneuvot maastossa, polkujen syntyminen, roskaaminen sekä hakkuut ja rakentaminen, jotka koetaan piittaamattomiksi. Lisäksi nostetaan esille asuntovaunu- ja leirintäalueisiin liittyviä ongelmia, puutteellista palvelua ja kunnossapitoa sekä melun ja kävijämäärien kasvun aiheuttamia häiriöitä.

"Fäboda-yhdistys

Pitäisikö hankkeen perustaa Fäboda-yhdistys, joka jatkaa Fäbodassa toimimista hankkeen jälkeen?"

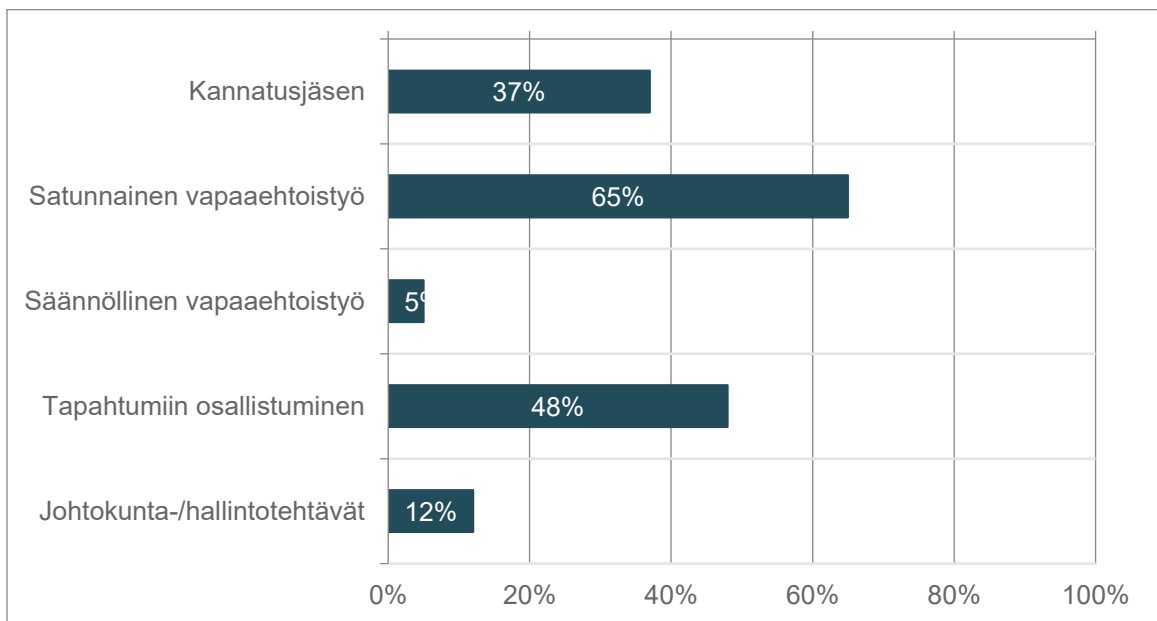

"Liittyisitkö yhdistykseen?"

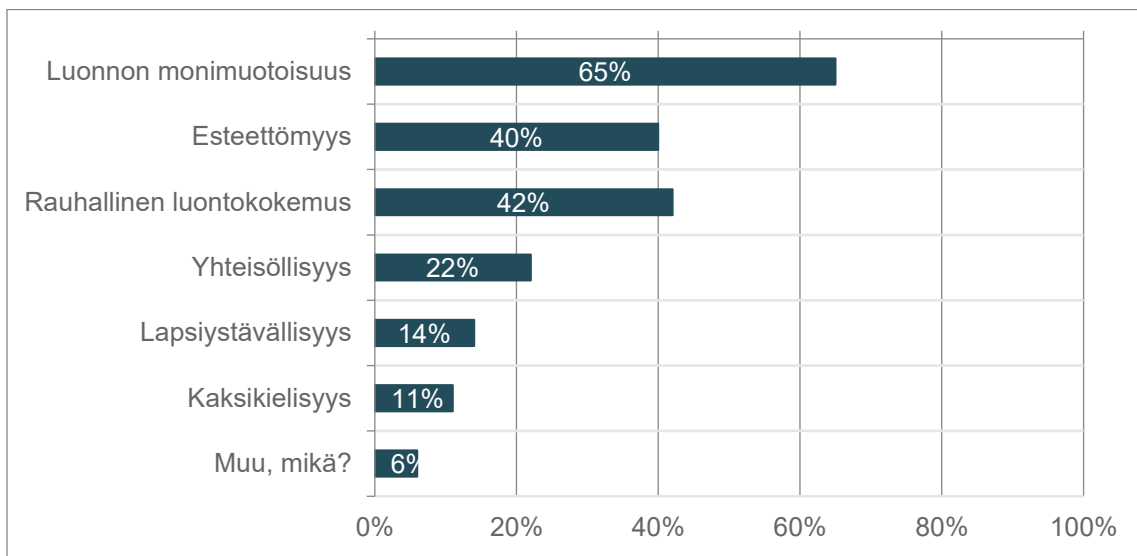

17 prosenttia (105 henkilöä) vastasi **Kyllä**.

Kyllä vastanneille esitettiin jatkokysymys: **"Millainen osallistuminen sopisi sinulle? (voit valita useamman vaihtoehdon)"**

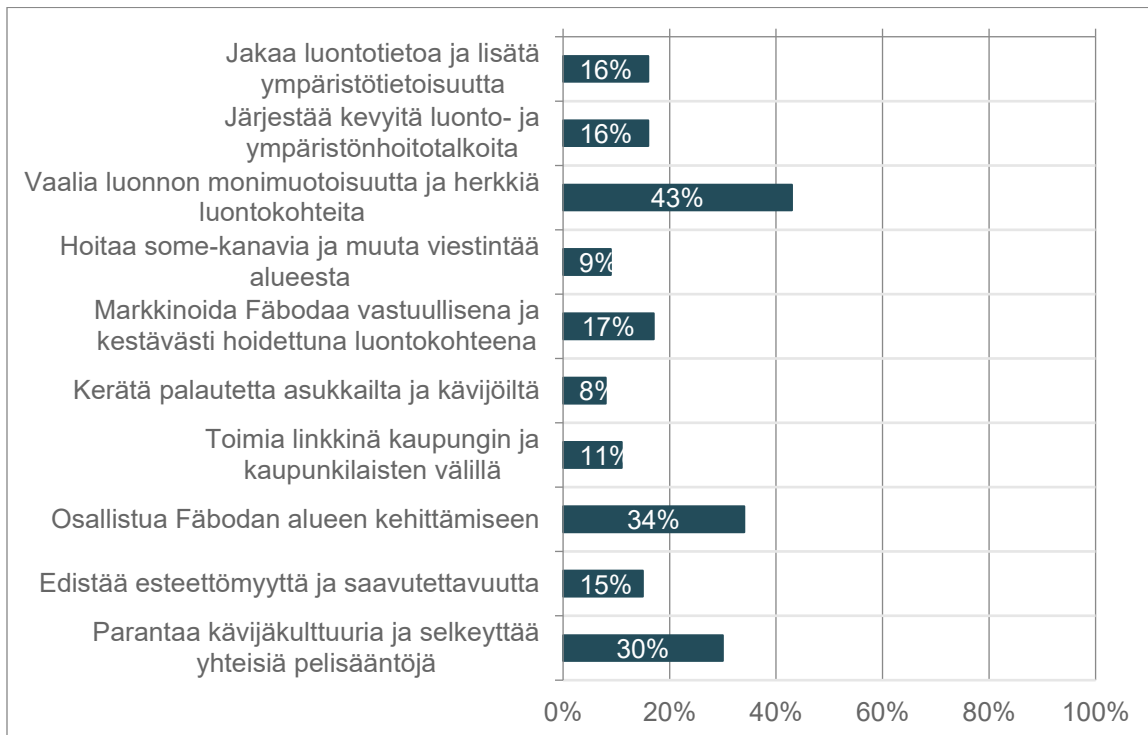

"Mitkä arvot ovat sellaisia, joita yhdistyksen pitää edistää? Valitse kaksi tärkeintä"

"Muu, mikä?" -vaihtoehdon valinnat ovat korostaneet luonnon vaalimisen ja kunnioittamisen tärkeyttä, rakentamisen rajoittamista ja kulumisen vähentämistä siten, että alueen rauha ja luonnonperintö säilyvät. Samalla nostetaan esiin tarve hallitulle kehittämiselle, johon kuuluu parempi palvelutaso, matkailuun sopeutuminen sekä kaupallinen toiminta, joka ei tapahdu luonnon kustannuksella. Keskeisinä arvoina pidetään myös avoimuutta, yhteistyötä, monikielisyyttä sekä erilaisten käyttäjäryhmien – kuten asukkaiden, vierailijoiden ja elinkeinonharjoittajien – huomioon ottamista.

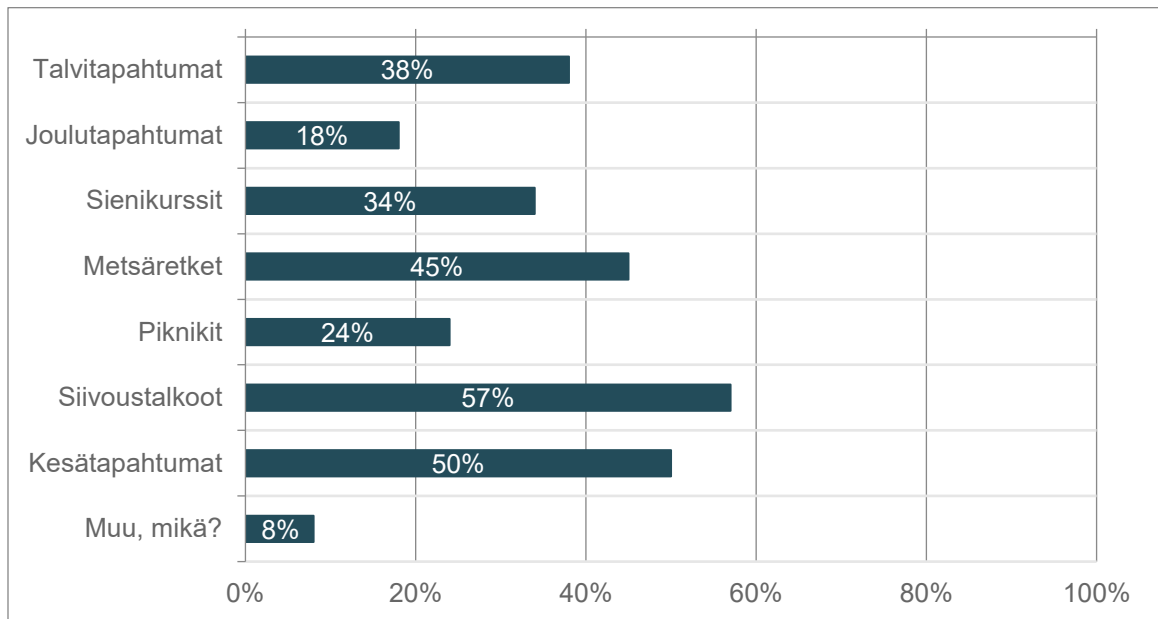
"Mitä Fäboda-yhdistyksen pitäisi tehdä? Valitse kaksi vaihtoehtoa, jotka sinun mielestäsi ovat tärkeitä."

”Mitä yhdistyksen ei tulisi tehdä?”

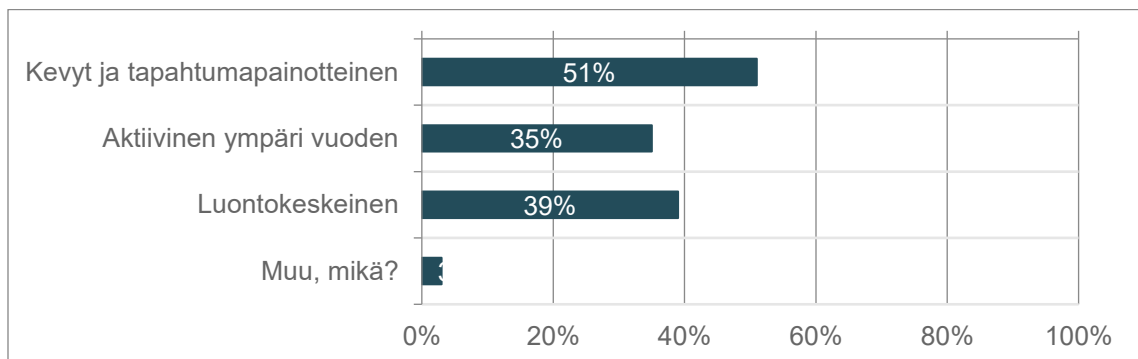
130 henkilöä vastasi tähän vapaaehtoiseen kysymykseen. Selvä enemmistö katsoo, että yhdistyksen ei tulisi edistää rakentamista, kaupallistamista tai massaturismia, joka vaarantaa Fäbodan luonnon, rauhallisuuden ja yleisen saavutettavuuden. Yhdistyksen ei myöskään tulisi ajaa poliittisia intressejä, toimia vallankäyttäjänä, ottaa kaupungin vastuulle kuuluvia tehtäviä tai suosia yksittäisiä ryhmiä, kuten pitkäaikaisia asuntovaunussa asujia. Monet korostavat lisäksi, että yhdistyksen ei tulisi käynnistää suuria tapahtumia, uudisrakentamista tai toimintaa, joka lisää luonnon kulumista tai rajoittaa alueen avointa ja osallistavaa luonnetta.

”Millaisia tapahtumia yhdistyksen tulisi järjestää? (voit valita useamman vaihtoehdon)”

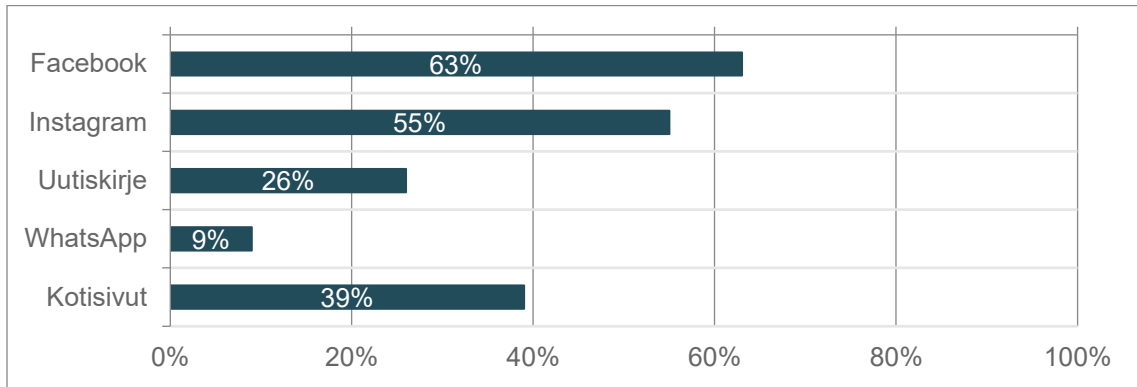

Suuri osa **”Muu, mikä?”**-vaihtoehdon valinneista korostaa, että yhdistyksen tulisi järjestää vain vähän tai ei lainkaan tapahtumia ja että alueen tulisi ensisijaisesti säilyä rauhallisena luontoympäristönä. Niiden joukossa, jotka ehdottavat toimintaa, painottuvat ennen kaikkea pienimuotoiset, luontoon ja hyvinvointiin liittyvät aktiviteetit, kuten jooga, meditaatio, kevyt liikunta, talviuinti sekä hillityt kulttuurisisällöt. Myös ympäristöön, kestäväyyteen ja luonnonsuojeluun liittyvät tiedotus-, keskustelu- ja kasvatustilaisuudet sekä osallistavat lasten ja nuorten toiminnot mainitaan toivottavina, edellyttäen että ne eivät johda kaupallistumiseen tai lisää luonnon kulumista.

”Kuinka aktiivinen yhdistyksen tulisi olla? (voit valita useamman vaihtoehdon)”

”Miten seuraisit toimintaa? (voit valita useamman vaihtoehdon)”

”Mitä Fäboda merkitsee sinulle?”

358 henkilöä vastasi tähän vapaaehtoiseen kysymykseen. Suurimmalle osalle vastaajista Fäboda edustaa erittäin tärkeää paikkaa rauhoittumiselle, palautumiselle ja luontoyhteydelle meren, metsän ja avarien maisemien äärellä. Aluetta kuvataan usein hengähdyspaikaksi, keitaaksi tai ”olohuoneeksi”, joka tukee merkittävästi hyvinvointia, elämänlaatua ja mielenterveyttä ympäri vuoden. Monet nostavat esiin myös vahvat tunnesiteet Fäbodaan lapsuusmuistojen, yhteisöllisyyden, perhe-elämän ja perinteiden kautta. Koskematon ja suhteellisen vähän rakennettu luonto nähdään Fäbodan suurimpana arvona ja asiana, joka tulisi säilyttää tuleville sukupolville. Samalla esitetään toiveita paremmasta saavutettavuudesta, erityisesti turvallisten pyöräteiden, pysäköinnin ja peruspalvelujen osalta. Yleisesti korostetaan, että mahdollisen kehittämisen on tapahduttava harkiten, luonnon rauha, avoimuus ja kaikkien saavutettavuus lähtökohtana.

SEURAAVA VAIHE

Fäboda-hanke kiittää asukkaita heidän vastauksistaan ja aktiivisesta osallistumisestaan!

Vastauksista käy selvästi ilmi, että alue on jatkossakin asukkaille tärkeä vierailukohde sekä paikka palautumiseen ja rentouttaviin luontoelämyksiin. Kiinnostus Fäboda-yhdistyksen perustamiseen on suurta, ja hanke suhtautuu tähän toiveeseen vakavasti. Lisäksi on selkeä kiinnostus järjestää kestäviä, pienimuotoisia ja luontoläheisiä tapahtumia, joilla on mahdollisimman vähäinen vaikutus alueen upeaan luontoon. Hanke on kuluneen vuoden aikana kokeillut muun muassa siivoustalkoita, joogaa ja sienikursseja, ja yhdistyksellä olisi hyvät mahdollisuudet vaalia näiden kokeilujen perintöä sekä kehittää niitä edelleen luontoa kunnioittavalla tavalla. Seuraava askel tässä yhteydessä on kutsua asukkaita, kesäasukkaita, muita kävijöitä sekä Fäbodan ystäviä keskustelutilaisuuksiin yhteisistä viihtyvyyssäännöistä.

Seuraa ajankohtaista tietoa Instagramissa **@ourfaboda** ja Facebookissa **Our Fäboda** -sivulla sekä luonnollisesti myös Pietarsaaren kaupungin viestintäkanavissa. Seuraavat siivoustalkoot järjestetään Pikkuhiekassa 16.5.2026, ja toivomme mahdollisimman monen ehtivän mukaan. Kiitos vielä kerran vastauksistanne!

Lisätietoa:

Sven Söderholm, projektipäällikkö Centrialla, puh. 050 473 2085, sven.soderholm@centria.fi